

Od wykluczenia do zagłady – losy Żydów polskich na przykładzie historii Rudolfa Redera i Mili Sandberg.

Grupa docelowa

Uczniowie szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Warsztaty mogą być prowadzone w językach: polskim, niemieckim oraz angielskim.

Założenia

Realizowane przez Muzeum i Miejsce Pamięci w Bełżcu programy edukacyjne koncentrują się nie tylko na przekazaniu wiedzy faktograficznej, ale również na angażowaniu młodzieży szkolnej w twórczą i samodzielną pracę połączoną z wysiłkiem badawczym, której efektem powinno być rozwijanie myślenia historycznego i umiejętności samodzielnego formułowania wniosków.

Lekcja *Od wykluczenia do zagłady...* zakłada ukazanie zorganizowanego sposobu masowego zabijania ofiar, pośpiechu sprawców oraz ich okrucieństwa, jako wyjątkowego w dziejach przykładu ludobójstwa.

Cele:

Uczestnik lekcji:

- potrafi wskazać i omówić kolejne etapy zagłady Żydów dokonanej przez nazistowskich Niemców w okresie drugiej wojny światowej,
- umie scharakteryzować warunki życia w gettach,
- rozumie pojęcia: ludobójstwo, Zagłada-Holokaust, getto, deportacje
- potrafi uzmysłowić sobie jak skomplikowane, ciężkie i trudne decyzje zmuszony jest podejmować człowiek w obliczu zła,
- formułować ponadczasowe pytania dotyczące wartości, postaw i relacji międzyludzkich.

W trakcie lekcji uczeń rozwija umiejętności:

- krytyki źródła historycznego,
- selekcji doboru informacji,
- analizy przyczynowo skutkowej oraz formułowania ocen i wniosków.

Środki dydaktyczne

- materiały źródłowe (fragmenty relacji Rudolfa Redera i Mili Sandberg)
- wybrane karty ze zdjęciami

Metody dydaktyczne

- praca w grupach,
- analiza tekstów źródłowych,
- prezentacja,
- stawianie pytań dotyczących wartości, postaw i relacji międzyludzkich

Przewidziany czas realizacji tematu wynosi 60 minut.

Przebieg

Lekcja powinna być poprzedzona oprowadzaniem w Muzeum i Miejscu Pamięci w Bełżcu.

Zajęcia prowadzone są w sali edukacyjnej muzeum. Uczniowie zostają podzieleni na pięć grup, każdej z nich prowadzący przydziela wcześniej przygotowane teksty źródłowe oraz wybrane karty ze zdjęciami:

- grupa I – fragment książki Mili Sandberg „Światło w mroku” opisujący warunki życia w getcie w Kołomyi;
- grupa II – fragment książki „Światło w mroku” opisujący transport do obozu zagłady w Bełżcu;
- grupa III – fragment relacji Rudolfa Redera opisujący transport do obozu zagłady w Bełżcu;
- grupa IV – fragment relacji Rudolfa Redera o wydarzeniach następujących po dowiezieniu transportu deportowanych na miejsce przeznaczenia;
- grupa V – fragment relacji Rudolfa Redera o mechanizmie zagłady oraz codzienności więźnia żydowskiego w obozie zagłady w Bełżcu.

Po przeczytaniu i analizie tekstów uczniowie posiłkując się pytaniami do wybranych fragmentów oraz zdjęciami ukazującymi kolejne etapy (izolacja, prześladowanie, masowe zabijanie) antyżydowskiej polityki niemieckiej przygotowują w formie obrazowej prezentację. Następnie przedstawiciele grup przedstawiają wyniki swojej pracy. Pracownik muzeum na bieżąco koryguje niedociągnięcia historyczne i interpretacyjne. Ta część zajęć edukacyjnych zakłada również aktywny udział uczestników poprzez formułowanie krótkich wypowiedzi, odczytywanie fragmentów tekstów źródłowych, zadawanie pytań pracownikowi muzeum, dzielenie się wrażeniami. Warsztaty kończą się podsumowaniem, wszyscy uczestnicy zajęć biorą udział w dyskusji, wymianie refleksji.